

Bilag 4 - Høringssvar modtaget i høringsperioden. Marmormolen II tillæg I

Nr.	Navn	Adresse	Postby	Henvendelsesdato
1	Gustav Skov Hansen	Thomas Laubs Gade 18, 3. tv.	2100 Kbh Ø	07.06.2016
2	Magnus Edinger	Holsteinsgade 66, 2. -02	2100 KBH Ø	16.06.2016
3	Steen Christensen	Østbanegade 103, 14. -149	2100 Kbh Ø	24.07.2016
4	Udgået (grundet det var en engelsk jobansøgning).			
5	Elisabeth Frank-Rasmussen	Marmorvej 25, 2tv	2100 kbh Ø	19.8.2016
6	Østerbro Lokaludvalg	Krausesvej 3	2100 Kbh Ø	22.8.2016
7	Svend-Erik Fangel Pedersen	Scandiagade 13	2450 Kbh SV	28.8.2016
8	HOFOR Att.: Nis Fink	Ørestads Boulevard 35	2300 Kbh s	29.8.2016
9	DOF Kbh Att.: Lars Nørgaard Andersen (medlem af kommunens grønne råd)			29.8.2016
10	Danmarks Naturfredningsforening Att.: Louise Holst Hemmingsen	Bakkekammen 29A	2700 Kbh	30.8.2016
11	Elisabeth Frank-Rasmussen	Marmorvej 25, 2.tv	5700 Kbh Ø	30.8.2016
12	Metroselskabet	Metrovej 5	2300 Kbh S	30.8.2016
13	Birger Jensen Att.: Sdr. frihavnsudvalget	Langelinie Allé 5, 1,1	2100 Kbh Ø	31.8.2016
14	Københavns Museum	Vesterbrogade 59	1620 Kbh V	31.8.2016

Cecilie Tarras Madsen

Fra: TMFKP BU
Sendt: 8. juni 2016 09:32
Til: TMFKP BU CBP Byplankontorerne
Emne: VS: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Gustav Skov Hansen

Fra: ...
Sendt: 7. juni 2016 16:21
Til: TMFKP BU
Emne: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Gustav Skov Hansen

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar med mindre det er en byggesagshøring. Når høringsperioden er slut, vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling, som kan følges på kk.dk.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2016-0234022
Svar id: 12969
Navn: Gustav Skov Hansen
Postnr/by: 2100 København Ø
Organisation:
Adresse: Thomas Laubs Gade 18. 3. tv.

Øvrige Kontaktoplysninger: ~~...~~

Høringssvar:

Kære KK

I forbindelse med forslaget om et fint nyt varetegn for københavn. Syntes jeg det er rigtig ærgerligt at tage så meget af luftrummet, for så ikke at byde offentligheden mulighed for at nyde udsigt og gennemgang via broen.

Jeg syntes det er at underdreje hele meningen med projektet, som er at give noget tilbage til de borgere hvis udsigt bliver blokkere, i form af adgang til broen.

Dette er altså en indsigelse imod lokalplanens forslag om at der ikke skal være offentlig adgang, og det vil være forkasteligt hvis dette ikke sker.

Jeg er inforstået med højere krav til elevatorer, nødudgange m.v. Men med henblik på byggeriets værdi når det står færdigt, mener jeg at det er en pligt at tilsikre at alle kan få adgang til udsigten.

Med respekt for forskellighed
Gustav Skov Hansen

Vedhæftede filer:

Der er ingen vedhæftede filer

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/12969>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Center for Byplanlægning
Teknik- og Miljøforvaltningen
Telefon: 33 66 33 66

Cecilie Tarras Madsen

Fra: TMFKP BU
Sendt: 16. juni 2016 11:17
Til: TMFKP BU CBP Byplankontorerne
Emne: VS: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Magnus Edinger

Fra: [redacted]
Sendt: 16. juni 2016 11:11
Til: TMFKP BU
Emne: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Magnus Edinger

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar med mindre det er en byggesagshøring. Når høringsperioden er slut, vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling, som kan følges på kk.dk.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2016-0234022
Svar id: 13043
Navn: Magnus Edinger
Postnr/by: 2100 København Ø
Organisation:
Adresse: Holsteinsgade 66. 2. -02

Øvrige Kontaktoplysninger:

Høringssvar:

I forbindelse med forslaget om et nyt varetegn for Nordhavn er det utrolig ærgerligt at tage så meget af luftrummet, for så ikke at byde offentligheden mulighed for at nyde udsigt og gennemgang via broen.

Hele meningen med projektet underdrejes - der skabes et nyt vartegn for både Nordhavn og København, som kan ses vidt omkring - men det er lukket for offentligheden, der ikke får nogen glæde af det. Tillige må mange beboere lide under tab af udsigt.

Dette er altså en indsigelse imod lokalplanens forslag om at der ikke skal være offentlig adgang, og det vil være forkasteligt hvis dette ikke sker.

Jeg er inforstået med højere krav til elevatorer, nødudgange m.v. Men med henblik på byggeriets værdi når det står færdigt, mener jeg at det er en pligt at tilsikre at alle kan få adgang til udsigten.

Vedhæftede filer:

Der er ingen vedhæftede filer

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/13043>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Center for Byplanlægning
Teknik- og Miljøforvaltningen
Telefon: 33 66 33 66

Helle Hinsch

Fra: TMFKP BU
Sendt: 25. juli 2016 10:12
Til: TMFKP BU CBP Byplankontorerne
Emne: VS: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Steen Christensen

Fra: r
Sendt: 24. juli 2016 21:10
Til: TMFKP BU
Emne: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Steen Christensen

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar med mindre det er en byggesagshøring. Når høringsperioden er slut, vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling, som kan følges på kk.dk.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2016-0234022
Svar id: 13180
Navn: Steen Christensen
Postnr/by: 2100 København Ø
Organisation:
Adresse: Østbanegade 103, 14.-149

Øvrige Kontaktoplysninger:

Høringssvar:

Et meget prestigøst projekt er nu så afpillet, at det sandsynligvis ender med, at der blot bliver opført 1 højhus, hvilket virker som om, at det har været planen fra starten. Det eventyrlige, med en gangbro, har således blot været lokkemad til en seriøs behandling. Desuden er henvisningen til en lavbro i stedet et yderst søgt alternativ.

Kan man ikke gennemføre det oprindelige forslag, så bør det reducerede forslag afvises. I stedet kan man benytte lejligheden til at opføre et rekreativt område, som sikkert er mere tiltrængt i et i forvejen tæt bebygget område på Marmormolen

Vedhæftede filer:

Der er ingen vedhæftede filer

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/13180>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Center for Byplanlægning
Teknik- og Miljøforvaltningen
Telefon: 33 66 33 66

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

Cecilie Tarras Madsen

Fra: TMFKP BU
Sendt: 22. august 2016 09:31
Til: TMFKP BU CBP Byplankontorerne
Emne: VS: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Elisabeth Frank-Rasmussen

Fra: [redacted]
Sendt: 19. august 2016 15:08
Til: TMFKP BU
Emne: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Elisabeth Frank-Rasmussen

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar med mindre det er en byggesagshøring. Når høringsperioden er slut, vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling, som kan følges på kk.dk.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2016-0234022
Svar id: 13458
Navn: Elisabeth Frank-Rasmussen
Postnr/by: 2100 København Ø
Organisation:
Adresse: Marmorvej 25, 2.tv

Øvrige Kontaktoplysninger: [redacted]

Høringssvar:

I "Baggrund for lokalplan Marmormolen II" er det politiske rationale for opførelse af Steven Holl Architects projekt med to højhuse forbundet af en bro over Mellembassinet overalt at sikre sammenhængskraften i bydelen via offentlig adgang til broen. Allerede i afsnittet "Lokalplanens formål" hedder det således, at formålet er "overordnet både visuelt og fysisk at sikre sammenhæng mellem byområderne syd for lokalplanområdet, Østerbro vest for jernbanedæmningen og de nye udviklingsområder mod nord ...". Senere - i afsnittet "Byplanmæssig og arkitektonisk vurdering" - hedder det om Steven Holl's vinderprojekt: "Forvaltningen finder det positivt, at forslaget lægger vægt på at skabe et projekt, hvor den overordnede idé samtidig sikrer, at der skabes en helhed hen over havneløbet. At inddrage en passagemulighed for fodgængere og cyklister over havneløbet finder forvaltningen, er en unik mulighed for at forlænge det attraktive promenadeforløb langs havnefronten, hvor det aktuelle område kan bidrage til at videreudvikle denne oplevelsesakse." Og senere: det er "forvaltningens vurdering, at den skitserede udbygning af lokalplanområdet vil give mulighed for at binde byen sammen og færdiggøre udviklingen af byen langs havnen mellem Langelinie, Amerika Plads og den forestående udvikling af Nordhavn." I afsnittet "Intentioner i lokalplanen" hedder det i underafsnittet "Tilgængelighed": "En forudsætning for at alle mennesker skal kunne deltage og bidrage ligeværdigt i samfundslivet er, at de fysiske omgivelser er udformet, så de er tilgængelige for alle. Københavns Kommune har et mål om at skabe tilgængelighed for alle i byens offentlige rum og bygninger ..." Det er således med stor forundring, at man ser alle disse prisværdige intentioner skrottet med et pennestrøg. Skønne hensigtserklæringer - tom luft?!

Vedhæftede filer:

Der er ingen vedhæftede filer

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/13458>

Cecilie Tarras Madsen

Fra: TMFKP BU
Sendt: 22. august 2016 11:36
Til: TMFKP BU CBP Byplankontorerne
Emne: VS: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Østerbro Lokaludvalg
Vedhæftede filer: Høringssvar vedr_Marmormolen II.PDF

Fra: [afsendt af Østerbro Lokaludvalg]
Sendt: 22. august 2016 11:18
Til: TMFKP BU
Emne: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Østerbro Lokaludvalg

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar med mindre det er en byggesagshøring. Når høringsperioden er slut, vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling, som kan følges på kk.dk.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2016-0234022
Svar id: 13462
Navn: Østerbro Lokaludvalg
Postnr/by: 2100 København Ø
Organisation:
Adresse: Krausesvej 3

Øvrige Kontaktoplysninger: www.oesterbrolokaludvalg.kk.dk

Høringssvar:

Vedhæftede filer:

Høringssvar vedr_Marmormolen II.PDF

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/13462>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Center for Byplanlægning
Teknik- og Miljøforvaltningen
Telefon: 33 66 33 66

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse. Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

ØSTERBRO
LOKALUDVALG

Krausesvej 3
2100 København Ø

E-mail

EAN nummer
5798009800275

Byens Udvikling
Via Blivhoert.kk.dk

Hørings svar vedr. Marmormolen II

Østerbro Lokaludvalg mener at tillægget til lokalplanen er uhensigtsmæssigt, og vi tager på det kraftigste afstand fra projektet.

Bygningen af de høje bygninger bør stoppes, hvis ikke de oprindelige forudsætninger bibeholdes.

Der bør være en offentlig broforbindelse, således at stationsnærhedsprincippet overholdes, alternativt må byggeriet på Langeliniesiden stoppes.

Med venlig hilsen

Axel Thrige Laursen
Ff. Østerbro Lokaludvalg

Allan Marouf
Ff. Fagudvalget for teknik og miljø

16-08-2016

Sagsnr.
2016-0288832

Dokumentnr.
2016-0288832-1

Østerbro Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

Cecilie Tarras Madsen

Fra: TMFKP BU
Sendt: 29. august 2016 10:04
Til: TMFKP BU CBP Byplankontorerne
Emne: VS: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Svend-Erik Fangel Pedersen

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk [mailto:noreply@blivhoert.kk.dk]
Sendt: 28. august 2016 17:38
Til: TMFKP BU
Emne: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Svend-Erik Fangel Pedersen

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar med mindre det er en byggesagshøring. Når høringsperioden er slut, vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling, som kan følges på kk.dk.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2016-0234022
Svar id: 13494
Navn: Svend-Erik Fangel Pedersen
Postnr/by: 2450 København SV
Organisation: Friluftsrådet København
Adresse: Scandiagade 13
Email: ~~XXXXXXXXXXXX@XXXXXX~~
Øvrige Kontaktoplysninger:

Høringssvar:

Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag
Høringssvar fra Friluftsrådet København:

I det foreliggende tillæg er der i § 8 stk. 10 på side 16 foretaget en ændring, som vi finder u hensigtsmæssig i forhold til den rekreative værdi af den planlagte offentlige "havnepark" på spidsen af Marmormolen og det tilstødende område.

Formuleringen i den oprindelige lokalplan fra 2009 giver indtryk af, at der skal skabes en vis sammenhæng i forløbet fra "pladsen omkring højhuset" til "parken på molespidsen".

Vi frygter, at formuleringen i det nye stk. 10, der erstatter det oprindelige stk. 10, vil kunne give bygherre hjemmel til, at området frem til parken udvikles med begrænset rekreativ værdi for offentlighedens ophold og gang/cykling langs vandet.

Med venlig hilsen
Friluftsrådet København

Vedhæftede filer:

Der er ingen vedhæftede filer

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/13494>

Cecilie Tarras Madsen

Fra: TMFKP BU
Sendt: 29. august 2016 10:58
Til: TMFKP BU CBP Byplankontorerne
Emne: VS: Offentliggørelse af forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 440 "Marmormolen II"

Fra: |
Sendt: 29. august 2016 10:54
Til: TMFKP BU
Emne: SV: Offentliggørelse af forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 440 "Marmormolen II"

Hej

HOFOR har ingen bemærkninger til lokalplanforslaget.

Med venlig hilsen

Nis Fink
 Planlægger
 Plan - VS
 Regn- og Spildevand

Tænk på miljøet - spar på vand og energi !

HOFOR A/S | Ørestads Boulevard 35 | 2300 København S | CVR: 10073022 | ~~11 1000~~
 3395 | www.hofor.dk

Fra: Vibeke Cedervall [<mailto:vibced@tmf.kk.dk>]

Sendt: 7. juni 2016 10:17

Til: Niels Bak-Jensen; Malene Meier Schultz-Jørgensen; Thomas Baggesen; Birgitte Clasen; Per Christensen; SUFKP SUF; Stine Gammelgaard Jakobsen; Tue Rex; Tøger Nis Thomsen; Ida Nielsen; Mette Jørgensen; TMFKP BU CBP Trafikplanvurdering; Søren Kastoft; Helle Lunde Obers; Nis Fink; Erna Nyvang; Phillip Reisia; 'kaf@m.dk'; Inger Wiene; Rikke Simonsen; 'ejendomme@dsb.dk'; 'banedanmark@bane.dk'; 'anet.burchard@gmail.com'; 'mbend@harbour-ps.dk'; 'naj@emcon.dk'; 'tsc@via.dk'; Annelise Sørensen; Rikke Skovlund Jensen; Anette Pøhl; Pernille Klemens Orth; Ole Horst; Peter Juul Nielsen; Lone Jacobsen; Lone Toft Jakobsen; Helle Hinsch

Emne: Offentliggørelse af forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 440 "Marmormolen II"

Kære Forvaltninger, Østerbro Lokaludvalg, Bygherre, Rådgiver m.fl.

Til orientering fremsendes hermed link til Københavns Kommunes hjemmeside, hvor materiale om forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 440 "Marmormolen II", findes. Planforslaget er vedtaget af Borgerrepræsentationen den 26. maj 2016.

Link til Københavns Kommunes hjemmeside. Planerne/bilagene kan findes ved at indtaste følgende adresse i en internetbrowser: <http://blivhoert.kk.dk/node/12826>

Med venlig hilsen

Vibeke Cedervall
 Sekretær
 Byplan Syd

KØBENHAVNS KOMMUNE
 Teknik- og Miljøforvaltningen
 Byens Udvikling

Cecilie Tarras Madsen

Fra: TMFKP BU
Sendt: 29. august 2016 12:32
Til: TMFKP BU CBP Byplankontorerne
Emne: VS: Marmormolen...

Til videre foranstaltning

Vh Sebastian Kolby Knudsen

Sendt: 29. august 2016 12:28
Til: TMFKP BU
Emne: Marmormolen...

Kære Byens Udvikling
att.: Vibeke Cedervall

Hermed DOF; Kbh.'s indsigelse mod lokalplanforslaget for: "Marmormolen og spidsen af Langelinie II, tillæg nr.1 til lokalplan 440"
på lokalafdelingens vegne

Lars Nørgaard Andersen

Lokalafdelingen har bemærket, at væsentlige dele af "Miljøreddegørelse for Marmormolen og spidsen af Langelinie" glimrer ved slet ikke at være taget med i teksten til det aktuelle forslag til lokalplan for området. Vi tænker naturligvis på afsnit "8.6; Natur - flora og fauna", s.110-114. Det undrer os meget og vi vil derfor indtrængende opfordre til, at tage de ting der der nævnes omkring den eminente risiko for massekollisioner af trækkende fugle, alvorligt.

Mange fugle trækker om natten, fx drosler, sangere, skovsnepper, m.fl., og bliver derfor i høj grad "distraheret" af elektrisk lys hvis de møder det under deres træk, og vil derfor kolliderer med facader der er oplyst - og knække halsen... Det drejer sig om forårstrækket, marts-maj, og efterårstrækket, aug.-okt. Det vurderes fra sagkyndigt hold, at disse kollisioner vil kunne påvirke fuglebestande i et sådant omfang, at det har biologisk betydning for de pågældende arter.

Det er et område der er velbelyst(!) fra Nord-Amerika hvor man længere end hos os har erfaringer med højt byggeri, herunder massivt højhusbyggeri, og de deraf afledte negative effekter. Herhjemme havde vi et tragisk tilfælde fra den relativt nyindviede Øresundsbro i oktober 2000, hvor der en tåget nat var tusindvis af fugle der stødte ind i broelementer og armaturer, og dryssede ned i Øresund og på vejbanerne. Ved ændret belysningspraksis har man derefter undgået lignende hændelser på broen.

Fra Chicago har man håndfaste erfaringer med en reduktion på 83% af fugle der mister livet ved sammenstød med højhusfacader, når man ændrer belysningspraksis.

Miljøreddegørelsen udviser påskønnelsesværdig sans for rettidig omhu når den foreslår, at man slukker lyset på højt byggeri mellem kl.2300 og solopgang, således også når det drejer sig om det planlagte, meget høje byggeri, på Marmormolen og omegn.

Dette meget højkonstruktive, og let gennemførlige forslag, håber vi meget at kommunen, T&M-udvalget, Borgerrepræsentationen, vil indkorporere som et krav for at lade byggeriet gennemføre som ellers planlagt. Der synes også at være en god effekt ved at afpasse facadematerialer så fuglene i højere grad sanser, at her er en forhindring der skal styres udenom. Også en konstruktiv og realistisk ting som bør kunne indpasses i byggeriet, især da det også er en betrådt vej, man kan søge inspiration til hos bygherrer der har benyttet den. Også her håber vi meget at kommunen vil leve op til sin ofte fremhævede profil som en by der vil tage vidtgående hensyn til natur og miljø.

I håbet om konstruktiv overvejelse

på lokalafdelingens vegne

Lars Nørgaard Andersen
medlem af kommunens Grønne Råd

Cecilie Tarras Madsen

Fra: TMFKP BU
Sendt: 30. august 2016 09:20
Til: TMFKP BU CBP Byplankontorerne
Emne: VS: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Louise Holst Hemmingsen
Vedhæftede filer: marmormolen_dn kbh.pdf

Sendt: 30. august 2016 07:14

Til: TMFKP BU

Emne: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Louise Holst Hemmingsen

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar med mindre det er en byggesagshøring.

Når høringsperioden er slut, vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling, som kan følges på kk.dk.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2016-0234022

Svar id: 13498

Navn: Louise Holst Hemmingsen

Postnr/by: 2700 København

Organisation: Danmarks Naturfredningsforening

Adresse: Bakkekammen 29A

Øvrige Kontaktoplysninger:

Høringssvar:

se vedhæftede fil

Vedhæftede filer:

marmormolen_dn kbh.pdf

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/13498>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Center for Byplanlægning
Teknik- og Miljøforvaltningen
Telefon: 33 66 33 66

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

Dato: 30.08.2016

Emnet for brevet

Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling København skal hermed gøre indsigelse mod Forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 440, MARMORMOLEN II.

Indsigelsen vedrører to forhold:

- Nedbringelse af risiko for kollision med trækkende fugle
- Anlæg og adgang til rekreativt område på spidsen af Marmormolen

Risiko for kollision med trækkende fugle

Der forekommer et stort fugletræk over lokalplanområdet forår og efterår, idet én af hovedtrækruterne (måske den vigtigste) mellem Mellemeuropa og Skandinavien går gennem Østsjælland/Københavnsområdet. Det drejer sig bl.a. om rovfugle (musvåge, hvepsevåge, spurvehøg m.fl.), dagtrækkende småfugle (hovedsagelig pibere, vipstjerter og finker) og nattrækkende småfugle (drosler, sangere m.fl.). Fuglene krydser Øresund over en bred front fra Stevns i syd til Gilleleje i nord, og København ligger således centralt placeret på denne rute. Hovedtrækretningen er NØ om foråret og SV om efteråret.

I følge Miljøredegørelse for Marmormolen og spidsen af Langelinie (side 110 og fremefter), udarbejdet i forbindelse med lokalplan 440, er fugles kollisioner med vinduer og andre bygningselementer en væsentlig dødsårsag, der vurderes at kunne påvirke fuglebestandene i et sådant omfang, at det har biologisk betydning. Kollisioner kan ske både om natten og om dagen, men årsagerne er forskellige.

I dagslys flyver fugle mod ruderne, fordi omgivelserne spejler sig i glasfacaderne, eller fordi fuglene kan se igennem bygningen. Om natten sker kollisionerne, fordi nattrækkende fugle tiltrækkes af bygningernes lys.

Fugle, der er tilpasset bymiljøet, kolliderer kun i begrænset omfang med vinduer og anden glasbeklædning. Det primære problem er derfor de trækfugle, der passerer området forår og efterår. Småfugle vurderes at være de mest sårbare, idet de i vidt omfang flyver om natten, og trækhøjden overlapper med bygningernes højde. Dette gælder i særdeleshed på nætter med dårlig sigt, hvor fuglene – der bl.a. navigerer efter stjernehimlen – har svært ved at orientere sig og søger mod lavere højde.

Mod slutningen af natten søger nattrækkende fugle mod lavere højde for at finde et sted, hvor de kan hvile og fouragere i dagtimerne. De første, egnede steder, som fuglene når efter at have krydset et uegnet område (fx et hav), er særlig vigtige rasteområder. Høje bygninger og andre belyste strukturer, der udgør en forpost eller frontlinie mod trækket – fx den yderste række af bygninger på en kystlinie – frembyder derfor den største risiko. Andre konstruktioner med direkte eller indirekte belysning udgør også en kollisionsrisiko.

Miljøredegørelsen konkluderer derfor, at de planlagte, høje bygninger og gangbroen udgør en kollisionsrisiko for fugle, især nattrækkende småfugle. Risiko og mulige biologiske konsekvenser kan

ikke kvantificeres på det foreliggende grundlag, men er potentielt betydelige. Derfor anbefaler VVM-redegørelsen, at der sker en monitoring af kollisionshyppigheden. Desuden bør man ud fra et forsigtighedsprincip, implementere en ind- og udvendig belysningspraksis, der minimerer risikoen for kollisioner – særligt på nætter med nedsat sigtbarhed i fuglenes trækperiode. Det kan endvidere indtænkes en række tiltag til nedsættelse af kollisionsrisikoen i byggeriets udformning og materialevalg.

DN, lokalafdeling København, kan konstatere at hverken det fremsatte forslag til tillæg nr. til lokalplan nr. 440 eller lokalplan 440 tager tilstrækkeligt hensyn til risikoen for fuglekollision i forbindelse med de to planlagte tårne.

DN, lokalafdeling for København, skal derfor opfordre til,

- at der generelt, i lighed med flere nordamerikanske storbyer, udarbejdes en handlingsplan for at reducere omfanget af fuglekollisioner i forbindelse med høje bygningsværker i hele Københavns Kommune

Samt, at der i tillæg 1 til lokalplan 440 tilføjes følgende krav i lighed med Miljøredegørelsens anbefalinger,

- at der skal udarbejdes en belyningsplan for de to tårne på Marmormolen og Langeliniespidsen, som fastlægger en ind- og udvendig belyningspraksis, som minimerer risikoen for kollisioner – særligt på nætter med nedsat sigtbarhed i fuglenes trækperiode
- at der der videre i forbindelse med materialevalg i særlig grad tages hensyn til kollisionsrisikoen, og
- at der løbende sker en monitoring af kollisionshyppigheden når byggeriet er taget i brug, således at belyningspraksis løbende kan justeres

Anlæg og adgang til rekreativt område på spidsen af Marmormolen

Af forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan 440, §8, stk. 10 fremgår, at Marmormolens spids efter "Lodseriet" skal fremstå som offentlig tilgængelig havnepark, og videre at kajarealerne omkring højhuset i byggefelt E(1) skal indrettes med gode oversigtsforhold og videre bevægelse mod molespidsen.

Denne formulering opfattes som en nedtoning af lokalplan 440's formulering af, at pladsen omkring højhuset er Marmormolens byrumsmæssigt væsentligste og derfor skal indrettes med funktioner, der understøtter dette ved aktiviteter både for ophold og videre bevægelse til parken på molespidsen. Man kan frygte, at den nye formulering i for høj grad åbner for en "privatisering" af pladsen omkring højhuset således, at passage og adgang til molespidsen de facto ikke bliver offentlig.

Videre giver tillæg nr. 1 til lokalplan 440 ikke nogen indikation af, hvornår den offentlige tilgængelige park på Marmormolen skal etableres. Er det når højhuset på Marmormolen er færdigbygget? Eller er det når begge højhuse er etableret?

I og med, at tillæg nr. 1 til lokalplan 440 åbner mulighed for at de to tårne kan opføres i to etaper, således at højhuset på Marmormolen opføres først og at højhuset på Langelinie kan opføres på et senere tidspunkt er der en vis sansynlighed for, at etape 2 bliver udskudt mange år ud i fremtiden eller aldrig bliver realiseret. Derfor bør realisering af offentlig tilgængelighed og indretning af havnepark være tydeligere knyttet til færdiggørelse af højhuset på Marmormolen og ikke det samlede projekt.

DN, lokalafdeling for København, skal derfor opfordre til, at §8 stk. 10 i tillæg nr. til lokalplan 440 tydeliggøres med hensyn til,

- at pladsen omkring højhuset på Marmormolen skal være offentlig tilgængelig og understøtte den videre bevægelse til havneparken
- at etablering af havneparken og offentlig adgang til denne skal ske i forbindelse med ibrugtagning af højhuset på Marmormolen

Med venlig hilsen

Louise Holst Hemmingsen,
formand for DN København

Cecilie Tarras Madsen

Fra: TMFKP BU
Sendt: 30. august 2016 11:16
Til: TMFKP BU CBP Byplankontorerne
Emne: VS: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Elisabeth Frank-Rasmussen

Sendt: 30. august 2016 11:10
Til: TMFKP BU
Emne: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Elisabeth Frank-Rasmussen

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar med mindre det er en byggesagshøring. Når høringsperioden er slut, vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling, som kan følges på kk.dk.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2016-0234022
Svar id: 13502
Navn: Elisabeth Frank-Rasmussen
Postnr/by: 5700 København Ø
Organisation:
Adresse: Marmorvei 25. 2.tv

Øvrige Kontaktoplysninger:

Høringssvar:

Som årsag til bortfald af kravet om offentlig adgang for fodgængere og cyklister til broforbindelsen mellem de to højhuse i Steven Holl-projektet anføres, at bygherre vurderer, at det vil medføre betydelige udgifter bl.a. til elevatordrift. I forlængelse af høringssvar af 19/8 foreslås hermed, at man som alternativ til helt at lukke broen for offentlig adgang åbner den kun for fodgængere, idet etablering og drift af store elevatorer, der også kan rumme cykler, må være en væsentlig årsag til de "betydelige udgifter".

Vedhæftede filer:

Der er ingen vedhæftede filer

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/13502>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Center for Byplanlægning
Teknik- og Miljøforvaltningen
Telefon: 33 66 33 66

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse. Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

Cecilie Tarras Madsen

Fra: TMFKP BU
Sendt: 30. august 2016 12:28
Til: TMFKP BU CBP Byplankontorerne
Emne: VS: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Metroselskabet
Vedhæftede filer: CR-X-3P-CR NH-3-0002.pdf

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk [mailto:noreply@blivhoert.kk.dk]
Sendt: 30. august 2016 12:24
Til: TMFKP BU
Emne: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Metroselskabet

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar med mindre det er en byggesagshøring. Når høringsperioden er slut, vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling, som kan følges på kk.dk.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2016-0234022
Svar id: 13505
Navn: Metroselskabet
Postnr/by: 2300 København S
Organisation: Metroselskabet
Adresse: Metrovej 5

Øvrige Kontaktoplysninger:

Høringssvar:

Vedhæftede filer:
CR-X-3P-CR NH-3-0002.pdf

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:
<http://blivhoert.kk.dk/node/13505>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Center for Byplanlægning
Teknik- og Miljøforvaltningen
Telefon: 33 66 33 66

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Postbox 457
1505 København V

Brevet er tillige fremsendt pr. mail til: byensudvikling@tmf.kk.dk
Att.: Vibeke Cedervall

**Metro til Nordhavnen. Høring ifm forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 440
"Marmormolen II"**

Kommunens sagsnr. 2016-0234021

Metroselskabet har den 7. juni 2016 modtaget anmodning om udtalelse i forbindelse med København Kommunes offentlige høring af tillæg 1 til lokalplan nr. 440 Marmormolen II. Lokalplantillægget vedrører bortfald af lokalplanens krav om offentlig adgang til en bro over Mellembassinet. Der skal udspændes mellem to højhuse i 65 meters højde. Endvidere vedrører lokalplantillægget forslag om justering af facaders udformning, fordeling af kvadratmetre i de to højhuse, anvendelsesmuligheder, flytning af byggefelt samt mulighed for etapeinddeling af byggeriet.

Lokalplanområdet er beliggende ca. 400 meter fra nærmeste kommende metrostation Nordhavns Plads på Metroens Nordhavnslinje og ca. 300 m fra nærmeste metrotunnelrør. Dog er afstanden fra byggefeltet til Marmormolen og til nogle af Metroselskabets infiltrationsboringer til Nordhavnstunnelen og afværgeanlægget ved Røde By kortere.

I forbindelse med etableringen af metro til Nordhavnen udfører Metroselskabet grundvandssænkning med reinfiltration omkring Nordhavns Plads med forventet afslutning i 2019. Såfremt der i forbindelse med byggeriet indenfor lokalplanområdet ved Marmormolen påtænkes midlertidig grundvandssænkning før 2019, skal Metroselskabet bede om, at få grundvandsdesignet inkl. modellering i høring med henblik på vurdering af, om den eller de påtænkte grundvandssænkninger kan få indflydelse på grundvandssænkningen omkring metrobyggepladsen på Nordhavnen.

Det skal yderligere bemærkes, at Metroselskabet har igangværende arbejder på metroarbejdspladserne i Nordhavn og ved Orientkaj frem til 2019. Metroarbejdspladsernes udstrækning kan ændre sig frem til 2019, og der kan ske trafikale ændringer i området i forbindelse med en eventuel ændring af metroarbejdspladsernes udstrækning.

Metroselskabet I/S
Metrovej 5
DK-2300 København S
m.dk

T
E

2016-08-30

CR-X-3P-CRNH-3-0002/CHJ

Metroselskabet har ikke yderligere bemærkninger i forhold til det i lokalplantillægget beskrevne byggeprojekt.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'CHJ' with a long horizontal stroke extending to the right.

Christine Hammer Jespersen

Cecilie Tarras Madsen

Fra: TMFKP BU
Sendt: 31. august 2016 12:11
Til: TMFKP BU CBP Byplankontorerne
Emne: VS: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Birger Jensen
Vedhæftede filer: Lokalplan Marmor II tillæg 1 høringssvar.docx

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk [mailto:noreply@blivhoert.kk.dk]
Sendt: 31. august 2016 12:08
Til: TMFKP BU
Emne: Høringssvar: Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag (2016-0234022). Afsender: Birger Jensen

Tak for dit høringssvar i forbindelse med Marmormolen II tillæg 1 - lokalplanforslag
Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar med mindre det er en byggesagshøring.
Når høringsperioden er slut, vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling, som kan følges på kk.dk.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:
Sagsnummer: 2016-0234022
Svar id: 13509
Navn: Birger Jensen
Postnr/by: 2100 København Ø
Organisation: Sdr. Frihavnsudvalget
Adresse: Langelinie Allé 5. 1, 1

Øvrige Kontaktoplysninger:

Høringssvar:

Vedhæftede filer:
Lokalplan Marmor II tillæg 1 høringssvar.docx

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:
<http://blivhoert.kk.dk/node/13509>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Center for Byplanlægning
Teknik- og Miljøforvaltningen
Telefon: 33 66 33 66

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

Østerbro den 31. august 2016

Høringssvar vedr. tillæg 1 til lokalplan nr. 440 "Marmormolen II.

Undertegnede beboerforeninger, der repræsenterer mere end 300 boliger i umiddelbar nærhed af LM-projektet, har nedenstående bemærkninger til forslaget:

- Vi støtter det oprindelige projekt med offentlig adgang til højbroen som beskrevet af Steven Holl, og vi er således imod, at begrænse den offentlige adgang til kun at blive en udsigtspost i M-tårnet. Vi undrer os over, at der tilsyneladende ikke er gennemført analyser af mulighederne for alternativ finansiering (f.eks. via fonde) og besparelser i omkostningerne til etablering af den offentlige adgang, herunder begrænsning af tidsrummet og til fodgængere uden cykel.
- Vi er ligeledes betænkelige ved at opdele projektet i etaper, idet vi frygter at projektets helhed går tabt eller udskydes i mange år.
- Hvis begrænsningerne er nødvendige af økonomiske grunde finder vi følgende punkter vigtige:
 - Projektets helhed med to tårne forbundet af en højbro sikres f.eks. via aftale med bygherre om økonomisk forpligtende garantistillelse for at byggeriet gennemføres i sin helhed inden for en overskuelig tid.
 - Herudover bør kravet om, at parken på Marmorspidsen først skal etableres når alt andet byggeri er gennemført fremskyndes til når byggeriet i område E1 og F ibrugtages. Og i særdeleshed bør manglende ibrugtagning af byggeriet af E2 ikke kunne begrunde en udskydelse af parkanlægget.
 - Kravet om udsigtspunkt i M-tårnet bør defineres nærmere m.h.t. størrelse og offentlighedens adgang, så det ikke kun bliver et enkelt lille vindue mod nord for en enkelt nysgerrig person. Der bør være udsigt til både Langelinie-tårnet og Københavns tårne og med et vist areal, f.eks. en café med 360 graders udsigt.
 - Vi støtter uforbeholdent, at Borgerrepræsentationen har afvist bygherrens tilbud om at opføre en lavbro over Sdr. Frihavn som compensation for den manglende offentlige adgang til højbroen. Efter vores opfattelse ville én sådan lavbro være ødelæggende for havnemiljøet herunder fiske- og fuglelivet, og den ville være meget generende for båd- og skibstrafikken i havnen.
 - Bygherren har som alternativ til lavbroen tilbudt at bidrage med et beløb til andre anlæg på Marmormolen eller Langelinie. Vi skal anmode om at beboerne f.eks. via Østerbro Lokaludvalg inddrages i hvorledes denne compensation bedst udnyttes til fremme af trafikforholdene i området. Vi peger på en udvidelse af havnebustrafikken via Langelinie og Marmormolen til Nordhavn som en oplagt og fleksibelmulighed.

Birger Jensen / på vegne af Sdr. Frihavnsudvalget:

Lejerforeningen Indiakaj/Midtermolen
E/F Midtermolen 14-18
E/F Langelinie Allé 3-9
E/F Langelinie Allé 25-29
E/F Gripsholm

29.8.2016

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Center for Bydesign
Postboks 447
1505 København V

Att:
byensudvikling@tmf.kk.dk

Vedr. Offentlig høring af Marmormolen II, forslag til tillæg 1, lokalplan 440

Københavns Museum har modtaget materiale vedrørende ovennævnte forslag til tillæg og har foretaget en gennemgang af sagen.

Kulturmiljøets tilbageværende elementer udpeges

Københavns Museum gør opmærksom på at hele Frihavnen er udpeget af Kulturarvstyrelsen som kulturmiljø. Havnen er en blandt syv erhvervshavne, som er undersøgt og nærmere beskrevet i "Industrisamfundets Havne". Et kulturmiljø kan ikke bevares ved at lade en enkelt bygning stå, idet bygningen er del af en helhed, som udgøres af bygninger, anlæg, bolværker og andre jordfaste levn. Derfor er det vigtigt, at flere elementer udpeges som bevaringsværdige i lokalplanen.

Københavns Museum vil derfor opfordre til, at det i tillægget anføres hvilke tilbageværende elementer i Frihavnen, der er betydningsbærende for kulturmiljøet. Det drejer sig – foruden Lodseriet – bl.a. om kajmurene, fyrtårnet på Langelinjekaj og om det tilbageværende frihavnsgitter, der trods flere flytninger og ombygninger viser det essentielle ved en frihavn, nemlig at der er tale om et separat, gitterafgrænset toldområde.

Bemærkninger til tillæg 1

Københavns Museum har i 2009 fremsendt et høringssvar for forslag til lokalplan for Marmormolen II. Besvarelsen gennemgår de bevaringsværdige strukturer i planområdet. Tillæg 1, der nu er i høring, drejer sig om at ændre det vedtagne krav om offentlig adgang til den planlagte bro i 65 meters højde over løbet i Frihavns Mellembassin, idet realiseringen har vist sig for dyr.

Københavns Museum har i sin besvarelse fra 3.9.2009 betonet, at det nye byggeri ikke er tilpasset havnemiljøet. Såfremt der ikke bliver offentlig adgang til byggeriets broforbindelse, ses der ikke nogen passende grund til at opføre byggeri af denne art. Selv om den offentlige broforbindelse i højere grad ville antage karakter af en attraktion end en befordringsmulighed, så kunne forbindelsen da netop give mulighed for at se København fra et nyt perspektiv.

Tillægget åbner også op for muligheden af, at de to højhuse på henholdsvis Marmormolen og Langelinjemolen opføres i to tempi. Som andre stemmer allerede har ytret kan dette indebære en risiko for at byggeriet ikke færdiggøres. Tillægget åbner yderligere for en *justering af byggefeltet for at kunne etablere et hotel- og konferencecenter i højhuset på Marmormolen (side 5)*. Museet efterlyser mere klarhed om, hvad det er for en justering. I teksten anføres det, at "forvaltningen ser justeringen som en forbedring, idet den bevaringsværdige bygning "Lodseriet" får større afstand til nybyggeriet". Tillægget beskriver dog også, at justeringerne omfatter "forventningsafstemning til bygningens æstetiske kvaliteter". Hvad skal konkret justeres og hvordan?

Endelig mener museet, at det er en selvmodsigelse, når Miljøredegørelsen fastholder som tidligere, at det vurderes, at anlægsarbejderne kan tilføre områdets kulturhistoriske værdier relativt beskedne skader, selv om udvidelsen af Marmormolen kommer til at "slette kajkanten af Nordbassinet" og at "den sidste del af marmorforretningen vil blive fjernet".

**Tidligere fremsendt materiale fra Københavns Museum (3.9.2009):
Vedr. forslag til lokalplan med kommuneplantillæg og miljøredegørelse "Marmormolen II".**

Københavns Bymuseum har modtaget materiale vedrørende ovennævnte lokalplanforslag og har foretaget en gennemgang af sagen.

Vi medgiver, at området indeholder store potentialer og udviklingsmuligheder. Samtidig rummer området en unik del af Københavns historie, som derfor bør indarbejdes bedre i nærværende lokalplanforslag.

Generelle kommentarer

Lokalplanforslaget citerer, ligesom startredøgørelsen, direkte fra arkitekternes projektbeskrivelse. En lokalplan skal vel forstås som rammen for et område, og ikke kun være gældende for et bestemt projekt. I stedet burde projektet formuleres i et klart og tydeligt sprog, så høringsparterne kan tage konkret stilling til forslaget.

Ligeledes bør kulturhistorien ikke bruges som begrundelse for opførelsen eller udformning af bygninger, når der ikke er belæg for det. Hvis det virkelig var ambitionen at respektere havnens historie, kunne man tage udgangspunkt i de proportioner og højder, der findes i området. Nyt byggeri bør opføres med respekt for kulturarven og Frihavens over 100 år lange historie, som et samlet kulturmiljø. Området har tradition for, at arkitekterne tager udgangspunkt i områdets eksisterende bebyggelse. Dette er Redhavens vagtbygning og gitteret omkring Frihavnen eksempler på. Ifølge miljøredøgørelsen og lokalplanforslaget vil de fysiske skader, som anlægsarbejdet kan tilføre de kulturhistoriske værdier, være relativt beskedne. I kontrast dertil står der umiddelbart efter, at udvidelsen vil slette den kulturhistorie, der er knyttet til udformningen og kajkanten. Dette kan næppe siges at være en beskeden skade. Ligeledes står der, at projektet ikke vil være i direkte konflikt med de kulturhistoriske bygninger på Langelinie, men den bevaringsværdige Toldvagt 5 fjernes, som følge af lokalplanen, og dette må siges at være i direkte konflikt med bygningen. Ligeledes har højhuset indirekte indflydelse på fyret. Et fyr er et pejlingsmærke og dette budskab går en smule tabt ved opførelsen af et højhus umiddelbart bag det.

I det følgende vil de bevaringsværdier, vi mener findes i området, blive beskrevet.

Bevaringsværdier på Marmormolen

Lods- og karantænestationen fra 1942-3 af arkitekt Th. Havning er udpeget som bevaringsværdig i lokalplanforslaget og miljøredøgørelsen. Lodserne var selvstændige næringsdrivende, som havde deres egne huse. Lodsstationer findes som regel kun i større havne, hvor lodserne holdt vagt. Lodsstationen ligger på selve havnen med frit udsyn til havet og havde derfor et tårn eller havkig, der kunne fungere som udkigspost. Lodsstationer af ældre dato var murede bygninger med skorsten. Begge disse karakteristika besidder denne. I 1950'erne fik lodsstationen på Marmormolen installeret radar til brug for undervisning af navigatører. Lodsbygningens placering er meget vigtig, da hele ideen er, at den skal ligge med frit udsyn til havet, således at vagten i tårnet kan overvåge farvandet. Denne lodsstation var også en karantænestation. Derfor var der i stueetagen indrettet lægekonsultation og soverum og et kontor til karantænebetjente. Bygningen fortæller således flere forskellige historier om havnen. Denne bygning bevares i lokalplanforslaget.

Den Ancherske Marmorforretning fortæller historien om Marmormolens og havnens industrielle fortid. Arkitekt Martin Borch tegnede marmorforretningen i 1895. Den er således den første industrivirksomhed i området og har givet molen navn. Den østlige del af huset er det eneste, der er tilbage og blev brugt til både værksteder og kontorer. Den Ancherske Marmorforretningen er ikke udpeget som bevaringsværdig i lokalplanforslaget. Det bør altid i et lokalplanforslag erkendes eksplicit, hvis bygninger er bevaringsværdige, selvom de kan nedrives. Ved nedrivningen af denne bygning går en interessant kulturhistorisk fortælling om Marmormolen tabt.

Bevaringsværdier på Langelinie kaj

På spidsen af Langelinie kaj ligger en ældre toldvagtbygning – **Toldvagt 5**. Bygningen er fra 1894 og er opført af havnebygmesteren H.C.V. Møller og Vilhelm Dahlerup. Den er bygget i samme ølandsten som Langelineskuret og toldvagten yderst på Redmolen. Toldvagten på Redmolen er lidt yngre – den blev bygget i 1916 af arkitekt Rosendahl Langballe. Toldvagterne på Langelinie kaj og på Redmolen er særegne, da de fleste vagt- og administrationsbygninger fra denne tid blev opført i røde sten. Toldvagt 5 blev indrettet med ekstrabatterier til de nye pel fyr¹, som blev opført i 2001, da ledemolen blev fjernet. Toldvagt 5 for enden af Langelinie kaj er bevaringsværdig, da den sammen med toldvagtbygningen

¹ Et Pel fyr er egentlig et retningsfyr, der udsender en meget smal og kraftig lyskegle, der kan ses både dag og nat. Betegnelsen PEL er en forkortelse for "Port Entry Light".

på Redmolen overfor, fortæller historien om vagtsystemet, der mødte skibene allerede ved indsejlingen til Frihavnen. Ydermere er de få tilbageværende vagtbygninger, der ligger spredt rundt på hele Nordhavn af stor kulturhistorisk betydning, da de binder området sammen, idet hele området udgør ét samlet kulturmiljø. Der står i lokalplanforslaget og miljøredegørelsen, at vagtbygningen er bevaringsværdig, men på tegning 4 i lokalplanforslaget er den ikke aftegnet. Bygningen bør også være aftegnet på kortet som bevaringsværdig, selvom den kan nedrives (se ovenfor).

Fyret fra 1894, som i dag står for enden af Langeliniekaj stod indtil 2002 for enden af "Ledemolen". Fyret hjalp, sammen med et fyr på Frihavnens bølgebryder, skibene, når de skulle sejle ind i Frihavnen. Fyret er et såkaldt havne- eller ledelys. Havne- og ledelys blev hovedsageligt opført efter henholdsvis 1850 og 1870 og havde til formål at lede skibene gennem smalle sejlrender eller når de skulle sejle ind i havnen. Fyret er også udpeget som bevaringsværdigt i lokalplanforslaget, men ikke på tegning 4.

På Langeliniekaj ligger også det fredede **Langelinieskur**. Langelinieskuret er navnet på pakhuset langs Langeliniekajen. Det er et meget specielt byggeri, som er tegnet af arkitekterne J.V. Dahlerup og H.C.V. Møller. Da man anlagde Frihavnen i 1890'erne mistede københavnernes en promenade, der havde strakt sig fra Nordre Toldbod, rundt langs Kastellet's voldgrav til Svanemøllebugten. Tabet af promenaden vakte en folkelig opstandelse og i stedet fik københavnernes østsiden af Frihavnens østmole. Man valgte at hæve promenaden, så københavnernes fik et flot skue ud over havneindløbet, men samtidig gav man mulighed for ekstra lagerplads til den nye frihavn. Den ekstra lagerplads blev brugt til at opbevare skibsgods. På Langelinieskuret findes en langsgående perron og under denne blev der anlagt halvanden meter brede forsænkede transportgange og således muliggjorde man, at varer hurtigt kunne transporteres rundt på små skinnevogne. Dette smarte transportsystem var forbundet med Dahlerups Pakhus I og Skur I på Frihavnens østmole. Langelinieskuret gennemgik sidst i 1990'erne en omfattende restaurering, som Jens Boldsens Tegnestue stod for. På promenaden over Langelinieskuret står det fredede **Frihavngitter** af Vilhelm Dahlerup. Da området blev betragtet som todmæssigt udlad, blev det demarkeeret og adskilt fra resten af havnen med et gitter. Det første toldgitter blev tegnet af Vilhelm Dahlerup og kan ses på Langelinieskuret. Frihavnen, og dermed også gitteret, blev udvidet flere gange. Da Redhavns-området blev inddraget i 1915-16, blev der rejst et nyt gitter, som blev tegnet af frihavns ingeniør Agerskou. Han var inspireret af Dahlerups gitter og opførte et nyt, der var en forenklet udgave af Dahlerups. Det nyeste gitter er fra 1990'erne og er et moderne trådhegn, men udført med udgangspunkt i Dahlerups oprindelige design. Det løber langs med Kalkbrænderihavngade frem til Århusgade. Frihavngitteret er med til at understrege Frihavnen som ét samlet kulturmiljø, der til trods for sine talrige udvidelser stadig tager udgangspunkt i Frihavnens oprindelige karakter. I modsætning hertil lægger lokalplanforslaget op til en helt ny bygningsstil i Frihavnen og dette burde den stå ved, i stedet for at skrive at projektet er tilpasset havnemiljøet.

Bevaringsværdier i hele Frihavnen

I Københavns Havn finder man Danmarks længste strækninger af **kajmure** med granitbeklædning. Kajmurene er i høj grad bevaringsværdige, da disse viser, hvor stor økonomisk betydning Københavns Havn havde. De forskellige kajer fortæller desuden, hvilke byggemetoder, der var karakteristiske for forskellige perioder af dansk havnebygning. Kajmuren langs østmolen er udført i beton med granitbeklædning. Under kajen løb en installationstunnel med porcelænsknober, der på denne måde kunne føre den elektriske installation rundt på havneområdet, så den ikke kom i vejen for maskiner og trafik. Den nordligste del af Langeliniekajen er udført som jernspuns med granitbeklædning. Langs Marmorkajens lille, nordlige molespids og på Tømmerkaj, som også ligger på Marmormolens nordside findes et velbevaret kajforløb. Ifølge lokalplanforslaget og miljøredegørelsen skal det bolværk der demonteres genanvendes i området. Dette er bedre end at fjerne det fra området, men dog bør det understreges, at bevaringsværdien også ligger i den originale fysiske placering.

Alle ovenstående bygninger og kulturhistoriske "spor" bør, efter vores mening, udpeges som bevaringsværdige i lokalplanforslaget.

Ét samlet kulturmiljø

Hele Frihavnen bør ansues som ét samlet kulturmiljø. Det er således én samlet helhed, som er af stor kulturhistorisk betydning. I den anledning er Frihavnen også udpeget af Kulturarvsstyrelsen, som en af de syv danske erhvervshavne, som er undersøgt og beskrevet nærmere i "Industrisamfundets Havne"². Kulturarvsstyrelsen begrundet valget med, at disse havne rummer særlige karakteristiske kulturmiljøer³.

Et kulturmiljø kan ikke bevares ved at lade en enkelt bygning stå, idet bygningen er del af en helhed, som udgøres af bygninger, anlæg, bolværker og andre jordfaste levn. Derfor er det vigtigt, at alle ovenstående elementer udpeges som bevaringsværdige i lokalplanen.

Ifølge miljøredegørelsen vil de direkte virkninger på kulturhistorien være at *Der fjernes en del kulturhistorie og der indsættes byggerier og anlæg af en betydelig større skala, end de eksisterende kulturhistorisk værdifulde anlæg.* (side 130). Denne vurdering er vi enige i, derfor virker det også forvirrende, når lokalplanforslaget skriver, at projektet tager hensyn til områdets historie og skaderne er relativt beskedne. Endvidere står der på miljøredegørelsens side 124, at *Frihavnen – som samlet område – udgør ifølge Kulturarvsstyrelsen en kulturhistorisk vigtig helhed, der er sårbar over for delnedbrydninger eller fragmenteringer.* Denne vurdering er vi enige i og derfor bør dele af projektet genovervejes.

² *Industrisamfundets Havne*. Henrik Harnow m.fl. Kulturarvsstyrelsen

³ Udover *Industrisamfundets Havne* har Bymuseet fundet information i *Bygninger og Anlæg i Københavns Havn*. 1988, som er udgivet af Planstyrelsen, museets eget arkiv samt Københavns Byggesagsarkiv på Njalsgade.

Lokalplanforslaget

Lokalplanforslaget er desværre flere steder utydeligt, hvilket er en følge af brug af netop citater fra projektbeskrivelserne. På side 9-10: *Steven Holl Architects skriver om projektet: De to højhuse søger at gribe fat i områdets skala ved at bryde bygningerne ned i proportioner, der møder omgivelserne. På Langelinie er volumen nedbrudt i en række stablede kasser med et rombeformet grundplan. Kasserne er indbyrdes drejet omkring en lodret kerne og følger hver forskellige linier i området. Der er ikke noget overordnet symbol i formgivningen, men små detaljer peger på området og dets historie. Farvelægningen på de udhængende flader er f.eks. inspireret af havnens farverige containere, ligesom afskæring af soklen minder om stævnen på et skib. På marmormolen får bygningen et andet facadeudtryk og mønster, da dets størrelse er nedbrudt og skulptureret af nogle høje indhug i bygningskroppen, der i udtryk mere henvender sig til byen.* Hvad det vil sige, at to højhuse griber et områdets skala og hvordan brydes en bygning ned i proportioner, der møder sine omgivelser? Formulering som disse gør det vanskeligt at tage stilling til projektet. Vi synes, at det er vildledende at påstå, at bygningerne peger til området og dets historie. På billederne er det i hvert tilfælde svært at genkende Marmormolens fortid.

Også på side 9: *Dommerkomiteen udtalte om forslaget, at man blev overbevist af de kompakte tårnes enkelhed og ligefremhed, samtidig med at projektet er tilpasset havnemiljøet. Broen, der i udtryk er to broer, "mødes som et håndtryk over havnen".*

Efter vores opfattelse, er nærværende projekt ikke tilpasset havnemiljøet. Københavns Bymuseum kan ikke anbefale, at man fjerner eller indkapsler kajen eller udvider marmormolen for at give den en mere *strømlinet afslutning* (side 10).

På side 11. *Det er tanken at området skal opnå en stedsspecifik identitet, samtidig med at der tilføjes elementer af menneskelig skala i det store havnerum.* Marmormolen har allerede en specifik identitet, som er helt særegen i Danmark. Den tidligere Frihavn har været en del af København i over 100 år, derfor kan ovenstående ikke bruges som argument for udviklingen af Marmormolen. Marmormolen har i høj grad en identitet, som tilmed er menneskeskabt. Undertegnede forstår ikke, hvad der menes med menneskelig skala.

Højhuse

På side 9 i lokalplanforslaget står der, at *ambitionen var at skabe et ikonisk "landmark" ved indsejlingen til København og derved understrege Københavns profil som en international storby.* Et højhus understreger ikke nødvendigvis en profil, som international storby. Ovenstående er, i vores øjne, ikke et argument for at indføre højhuse i den størrelsesorden i Frihavnen. Desuden virker det fortsat ikke afklaret i miljøredegørelsen, hvorvidt Svanemølleværket gør, at man ikke kan åbne vinduerne på de øverste etager pga. forurening. Det er ærgerligt, at forvaltningen virker så forblændet af de arkitektoniske muligheder, at det skal ske på bekostning af havnens kulturhistorie.

Det store højhus for enden af Langelinie vil formentlig medføre tilsvarende flere biler til Langeliniekaj. Dette bør undgås, således at Langelinie ikke bliver en trafikeret vej, men også fremover kan være et populært udflugtsformål for københavnere, såvel som turister.

Gang- og cykelbroen

ATP Ejendomme ønsker en markant kontorbygning, hvor cyklister og fodgængere via en bro kan bevæge sig fra Langelinie til Marmormolen. Umiddelbart er det vanskeligt at forestille sig, hvordan bygningen skal kunne håndtere Christianiacykler og lignende og ligeledes være en bygning med erhvervsfunktioner. Lange køer foran elevatorer er en af de problemstillinger, som ikke virker gennemtænkt i forslaget. Det lyder omsonst, hvis cyklister skal hoppe af cyklerne for at køre op i en elevator, cykle hen over broen, hoppe af cyklen igen og køre ned i en elevator. Dette lyder hverken effektivt eller CO2-venligt. Vi har netop modtaget et udmærket oplæg til nye broer over Inderhavnen og kanaler, hvor både bredde på broerne og kravene til sammenhængen med de historiske omgivelser er meget præcis beskrevet. Samme præcise beskrivelse og gennemførte overvejelser savnes i nærværende lokalplanforslag.

Hotellet på Marmormolen

Det er forståeligt, at der i forbindelse med krydstogtskibe ønskes et hotel i området.

På side 6-7 i lokalplanforslaget: *Hotelkomplekset er udformet med en "base" i 2 til 3 etager, hvorfra tre tårnbygninger strækker sig mod himlen i varierende højde. Det højeste tårn er ca. 90 meter. Basen samler anlægget til et skulpturelt hele og formidler overgangen fra tårnens overordnede skala til nærområdets mere intime skala. Tårnernes sammensatte og varierede bygningskroppe sammenbindes af en differentieret rytmisk og lysreflekterende facadeudformning. Facadehuden, der møder pladsen, danner endvidere et rumligt filter mellem det offentlige og det private rum i form af arkader langs bygningens periferi. På de øverste etager af tårnene åbner facaden sig som en ekspressiv blomst, og danner taghaver og differentierede kig mod byen og vandet.*

Ovenstående citat er et glimrende eksempel på brugen af citater fra projektbeskrivelsen, men startredegyrelser og lokalplanforslag bør være konkrete i deres beskrivelser og ikke gøre brug af gådefulde formuleringer.

Helle Ålsbøl

Rikke Simonsen

KØBENHAVNS MUSEUM MUSEUM OF COPENHAGEN

Museumsinspektør
Museum Curator
Københavns Museum

Museumsinspektør
Museum Curator
Københavns Museum

+